

Procesiranje višerječnih izraza u engleskom kao stranom jeziku

Izvor financiranja: Sveučilište u Zadru

Šifra projekta: IP.01.2023.16

Trajanje projekta: 1. listopada 2023. do 30. rujna 2025.

Voditelj projekta:

doc. dr. sc. Frane Malenica, Sveučilište u Zadru, Hrvatska

Istraživačka grupa:

izv. prof. dr. sc. **Mojca Kompara Lukančić**, Sveučilište u Mariboru, Slovenija

dr. sc. **Emilija Mustapić Malenica**, Sveučilište u Zadru, Hrvatska

Jakov Proroković, mag., Sveučilište u Zadru, Hrvatska

Jelena Gugić, prof., Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Hrvatska

Teorijsko polazište i znanstveni doprinos:

Ovim se projektom želi ispitati i usporediti procesiranje višerječnih izraza (engl. *multiword expressions*) u engleskom i materinskom jeziku kod izvornih govornika hrvatskog i slovenskog jezika. Višerječni izrazi su heterogena kategorija koja predstavlja značajan dio svakodnevne komunikacije te obuhvaća jezične konstrukcije koje se sastoje od više od jedne riječi, poput frazema (npr. *kick the bucket*), binomnih izraza (npr. *bread and butter*), fraznih glagola (npr. *turn on/off*), fiksnih/konvencionaliziranih izraza (npr. *have a nice day*) i kolokacija (npr. *social media*) (Wray 2002, Schlücker 2019). Poseban je naglasak stavljen na analizu dviju vrsta višerječnih izraza – imenske složenice (npr. *bus driver*) i pridjevsko-imeničke kolokacije (npr. *social media*) u engleskom i istovjetne konstrukcije u materinskim jezicima ispitanikâ. Projektom želimo primijeniti postojeće spoznaje o procesiranju višerječnih izraza kod neizvornih govornika engleskog jezika na govornike čiji je materinski jezik hrvatski ili slovenski te dati svoj doprinos ovoj temi ispitivanjem veze između jezičnog procesiranja i podataka o jezičnoj uporabi, kao što su frekvencija, jezična kompetencija u stranom jeziku (Shantz 2017), veličina porodice neke riječi (Schreuder i Baayen 1997, Mattiello i Dressler 2022) i snaga povezanosti (Gablasova i sur. 2017). Prikupljanjem i analiziranjem ovih podataka produbilo bi se postojeće znanje o procesiranju složenica i kolokacija kod dvojezičnih neizvornih govornika engleskog jezika te bi se njihova analiza proširila na izvorne govornike slavenskih jezika. Istraživanjem bi se također stekli zaključci o procesiranju višerječnih izraza na hrvatskom i slovenskom jeziku od strane izvornih govornika tih jezika, što predstavlja dodatnu vrijednost ovog projekta budući da je područje jezičnog procesiranja, a posebice procesiranja višerječnih izraza, poprilično zanemarena tema u hrvatskoj lingvističkoj literaturi.

Ciljevi projekta:

Projektom se namjeravaju ostvariti sljedeći ciljevi:

- stvaranje baze podataka o jezičnoj uporabi (učestalosti/frekvenciji, veličini porodice i snazi povezanosti) složenica i kolokacija u engleskom, hrvatskom i slovenskom jeziku;
- prikupljanje podataka o procesiranju višerječnih izraza (složenica i kolokacija) u engleskom kao stranom jeziku kod izvornih govornika hrvatskog i slovenskog jezika;
- prikupljanje podataka o procesiranju višerječnih izraza u hrvatskom i slovenskom jeziku kod izvornih govornika tih jezika;
- istraživanje potencijalnog utjecaja jezične kompetencije i jezične uporabe na procesiranje višerječnih izraza u engleskom kao stranom jeziku;
- produbljivanje spoznaja o jezičnom procesiranju kod neizvornih govornika i čimbenicima koji utječu na njega;
- izrada nastavnih materijala s višerječnim izrazima za poučavanje engleskog kao stranog jezika na temelju prikupljenih podataka; i
- razvijanje karijera mladih znanstvenika.